

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

Соціальна конфліктологія
(назва дисципліни)

підготовки _____ магістра _____
(назва освітнього рівня)

Спеціальності _____ 231 Соціальна робота _____
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Соціальна робота

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Соціальна конфліктологія» підготовки магістра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньо-професійною програмою Соціальна робота.

Розробник: Чернета Світлана Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензент: Карпінська Наталія Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи протокол № 2 від 15 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Чернета С.Ю.)

I. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота Соціальна робота. Другий (магістерський) рівень	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>120/ 4</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1</u> -ий
		Лекції <u>22</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>22</u> год.
		Лабораторні _____ год.
ІНДЗ: <u>7</u>		Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота <u>68</u> год.
	Консультації <u>8</u> год.	
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота Соціальна робота. Другий (магістерський) рівень	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>120/ 4</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1</u> -ий
		Лекції <u>6</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>6</u> год. Лабораторні _____ год. Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота <u>94</u> год.
ІНДЗ: <u>10</u>		Консультації <u>16</u> год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача (- ів)

Викладач: Чернета Світлана Юріївна,
 Науковий ступінь кандидат педагогічних наук,
 Вчене звання доцент
 Посада завідувачка кафедри, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
Контактна інформація
 Телефон: +380506756783,
 Електронна пошта: Cherneta.Svitlana@vnu.edu.ua
 Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Програма навчального курсу «Соціальна конфліктологія» складена відповідно до навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота, освітньо-професійної програми

Соціальна робота вивчається в першому семестрі, формою контролю є екзамен. На вивчення навчальної дисципліни відведено 4 кредитів (120 годин), у тому числі для денної форми навчання: 22 годин лекційних, 22 год. практичних, 18 год. консультації та 68 год. самостійної роботи; для заочної форми навчання: 6 годин лекційних, 6 год. практичних, 18 год. консультації та 90 год. самостійної роботи.

Вивчення навчальної курсу «Соціальна конфліктологія» сприятиме підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх соціальних працівників, їх готовності кваліфіковано і майстерно виконувати свої професійні обов'язки, на основі узагальненого сучасного розуміння сутності конфлікту та конфліктної взаємодії й особливостей протікання соціальних конфліктів у цілому й зокрема конфліктів у соціальній сфері.

2. Пререквізити: *Загальна, вікова та соціальна психологія*

Постреквізити: *Соціальна медіація.*

3. Мета навчальної дисципліни: ґрунтовне засвоєння студентами цілісної системи конфліктологічних знань; формування умінь діагностування конфлікту, його попередження та конструктивного вирішення; формування готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної безконфліктної взаємодії у професійній діяльності.

Завдання дисципліни: мотивувати студентів до ґрунтовного оволодіння конфліктологічними знаннями та вміннями як важливою складовою їх професійної компетентності; розробити алгоритм діагностування конфлікту та складання карти конфлікту; навчити визначати й добирати оптимальні методи конструктивного вирішення конфліктів.

4. Результати навчання (Компетентності)

Навчальна дисципліна спрямована на формування *інтегральної* (здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог) та *загальних компетентностей* (ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність розробляти і управляти проектами. ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК10. Здатність працювати в команді.. А також низки *фахових компетентностей*: ФК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення. ФК3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації. ФК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи. ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. ФК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень. ФК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. ФК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій. ФК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи. ФК15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій. ФК 17. Здатність до планування, організації, координації, моніторингу соціальної роботи, оцінювання потреб у соціальних послугах

Очікувані програмні результати навчання: ПРЗН1. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук. ПРУ3. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи. ПРУ4. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу. ПРК2. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності. ПРК3. Самостійно будувати та підтримувати

цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок. ПРАіВ1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. ПРАіВ 5. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях. ПРАіВ7. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні. ПРАіВ8. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології. ПРАіВ9. Планувати, організовувати, координувати соціальну роботу, здійснювати її моніторинг, оцінювати потреби у соціальних послугах

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Методи та технології викладання ¹	Форма Контролю ² / Бали
Змістовий модуль 1. Методологічні засади теорії конфлікту							
Тема 1. Теоретичні основи виникнення конфліктів. Поняття конфлікту в історичному аспекті. “Школа консенсусу” Т.Парсонса та “Конфліктна школа” Р.Дарендорфа.	9	2	2	5	-	лекція-диспут / Zoom, Moodle	ДС, ДБ/З
Тема 2. Предмет соціальної конфліктології як науки Предмет, метод, структура соціальної конфліктології. Основні поняття та категорії соціальної конфліктології. Методи наукових досліджень у конфліктології. Функції соціальної конфліктології в суспільстві.	10	2	2	5	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	РМГ/З
Тема 3. Загальна теорія конфлікту Механізми та причини виникнення конфлікту. Стадії протікання. Структура конфлікту. Функції. Стили поведінки у конфліктній взаємодії та способи вирішення конфліктів.	9	2	2	5	-	метод круглого столу / Zoom, Moodle	ДС, ДБ/З
Тема 4. Основні типи і види конфліктів Критерії типології конфліктів Основні види конфліктів Рольові конфлікти. Політичні конфлікти. Соціальні конфлікти. Сімейні конфлікти. Міжетнічні конфлікти. Міжконфесійні конфлікти	10	2	2	5	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	РЗ/К/З
Тести, контрольна робота 1							20
Разом за модулем 1	38	8	8	20	2		32

Змістовий модуль 2.. Теоретичні основи соціальних конфліктів							
Тема 5. Специфіка соціальних конфліктів. Особливості соціальних конфліктів. Причини виникнення конфліктів у соціальній роботі.	8	2	2	4	-	лекція-диспут / Zoom, Moodle	ДС, ДБ/З
Тема 6. Конфліктогени в соціальній роботі. Методи вирішення конфліктів у соціальній роботі. Поняття конфліктогену, типи та аналіз конфліктогенів у соціальній роботі. Характеристика методів вирішення конфліктів.	10	2	2	5	1	проблемна лекція / Zoom, Moodle	ДС, ДБ/З
Тести, контрольна робота 2							10
Разом за модулем 2	18	4	4	9	1		16
Змістовий модуль 3. Технології управління конфліктами, їх запобігання та конструктивного вирішення.							
Тема 7. Основи управління конфліктом. Теорія і практика управління конфліктом. Стратегії протидії та вирішення конфлікту. Алгоритм управління конфліктом.	13	2	2	8	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	ДС, ДБ/З
Тема 8. Методи дослідження конфліктів. Етапи аналізу конфлікту. Моделі аналізу конфліктів. Аналіз методів дослідження конфліктів.	12	2	2	7	1	проблемна лекція / Zoom, Moodle	ДС, ДБ/З
Тема 9. Профілактика соціальних конфліктів Попередження і пом'якшення соціальних конфліктів. Співробітництво та соціальне партнерство. Інституціоналізація відносин у суспільстві. Нормативні механізми функціонування соціальних інститутів.	13	2	2	8	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	РЗ/К/З
Тема 10. Основні технології вирішення конфліктів Технології вирішення і врегулювання конфліктів. Базові основи консенсусу. Юридичні способи врегулювання конфліктів	13	2	2	8	1	проблемна лекція / Zoom, Moodle	РМГ/З
Тема 11. Переговорний процес і його динаміка Переговори як спосіб вирішення	13	2	2	8	1	лекція-диспут / Zoom,	РМГ/З

конфліктів. Дипломатичні перемовини. Види переговорів та їх функції. Психологія переговорного процес. Динаміка переговорного процесу та алгоритм переговорів Переговори зі злочинцями						Moodle	
Тести, контрольна робота 3							30
Разом за модулем 3	64	10	10	39	5		45
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота							60/тести
ІНДЗ (за наявності)							7
Інше (вказати)							-
Всього годин/ Балів	120	22	22	68	8		120/100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Методи та технології викладання ¹	Форма Контролю ² / Бали
Змістовий модуль 1. Методологічні засади теорії конфлікту							
Тема 1. Теоретичні основи виникнення конфліктів. Поняття конфлікту в історичному аспекті. “Школа консенсусу” Т.Парсонса та “Конфліктна школа” Р.Дарендорфа.	7	-	-	6	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	
Тема 2. Предмет соціальної конфліктології як науки Предмет, метод, структура соціальної конфліктології. Основні поняття та категорії соціальної конфліктології. Методи наукових досліджень у конфліктології. Функції соціальної конфліктології в суспільстві.	8	-	-	7	1	метод круглого столу / Zoom, Moodle	
Тема 3. Загальна теорія конфлікту Механізми та причини виникнення конфлікту. Стадії протікання. Структура конфлікту. Функції. Стили поведінки у конфліктній взаємодії та способи вирішення конфліктів.	8	-	-	7	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	
Тема 4. Основні типи і види конфліктів Критерії типології конфліктів Основні види конфліктів	9	2	-	6	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	

Рольові конфлікти. Політичні конфлікти. Соціальні конфлікти. Сімейні конфлікти. Міжетнічні конфлікти. Міжконфесійні конфлікти							
Тести, контрольна робота 1							20
Разом за модулем 1	32	2	-	26	4		20
Змістовий модуль 2.. Теоретичні основи соціальних конфліктів							
Тема 5. Специфіка соціальних конфліктів. Особливості соціальних конфліктів. Причини виникнення конфліктів у соціальній роботі.	8	-	-	6	2	лекція-диспут / Zoom, Moodle	
Тема 6. Конфліктогени в соціальній роботі. Методи вирішення конфліктів у соціальній роботі. Поняття конфліктогену, типи та аналіз конфліктогенів у соціальній роботі. Характеристика методів вирішення конфліктів.	8	-	-	6	2	проблемна лекція / Zoom, Moodle	
Тести, контрольна робота 2							10
Разом за модулем 2	16	-	-	12	4		10
Змістовий модуль 3. Технології управління конфліктами, їх запобігання та конструктивного вирішення.							
Тема 7. Основи управління конфліктом. Теорія і практика управління конфліктом. Стратегії протидії та вирішення конфлікту. Алгоритм управління конфліктом.	14	-	-	12	2	лекція-диспут / Zoom, Moodle	
Тема 8. Методи дослідження конфліктів. Етапи аналізу конфлікту. Моделі аналізу конфліктів. Аналіз методів дослідження конфліктів.	16	2	2	11	1	проблемна лекція / Zoom, Moodle	ДС, ДБ/10
Тема 9. Профілактика соціальних конфліктів Попередження і пом'якшення соціальних конфліктів. Співробітництво та соціальне партнерство. Інституціоналізація відносин у суспільстві. Нормативні механізми функціонування соціальних інститутів.	14	-	2	11	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	РЗ/К/10
Тема 10. Основні технології вирішення конфліктів	14	-	2	11	1	проблемна лекція / Zoom,	РЗ/К/10

Технології вирішення і врегулювання конфліктів. Базові основи консенсусу. Юридичні способи врегулювання конфліктів						Moodle	
Тема 11. Переговорний процес і його динаміка Переговори як спосіб вирішення конфліктів. Дипломатичні перемовини. Види переговорів та їх функції. Психологія переговорного процесу. Динаміка переговорного процесу та алгоритм переговорів. Переговори зі злочинцями	14	2	-	11	1	лекція-диспут / Zoom, Moodle	
Тести, контрольна робота 3							30
Разом за модулем 3	72	4	6	56	6		60
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота							60/тести
ІНДЗ (за наявності)							10
Інше (вказати)							-
Всього годин/ Балів	120	6	6	94	14		150/100

Примітки: ^{1/} Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з форм навчання або симбіоз у формі он-лайн лекцій для студентів з індивідуальним планом навчання або заочної форми навчання, а також для студентів, які мають пропуски з поважних причин та/або під час карантинних обмежень. ^{2/} Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, тощо. У випадку набору студентів менше 7 (малокомплектна група) кількість аудиторних годин зменшується вдвічі. Темі не розглянуті аудиторно опрацьовуються студентами самостійно.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Провідним завданням самостійної роботи є набуття студентами навичок самостійного усвідомленого опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками. Самостійна робота передбачає напрацювання студентами змісту відповідей на конкретні запитання, які не розглядаються на практичних заняттях. А також містить завдання практичного характеру. Обсяг самостійної роботи визначається певною конкретною кількістю годин, передбачених навчальним планом.

Змістовий модуль 1. Методологічні засади теорії конфлікту – 20/32 год

1. Зробити порівняльний аналіз конфліктологічних ідей М.Вебера та Г.Зіммеля.
2. Визначити позитивні аспекти «Школи консенсусу» Т.Парсонса.
3. Зробити порівняльний аналіз конфліктологічних ідей Р.Дарендорфа та Т.Парсонса.
4. Розробити структурну модель конфлікту за М.Пірен.

Змістовий модуль 2.. Теоретичні основи соціальних конфліктів – 9/16 год

1. Розробити й описати функціональну модель конфлікту.
2. Визначити характерні ознаки міжособистісного конфлікту; їх типи та аналіз.
3. Проаналізувати функції внутрішньо особистісного конфлікту.
4. Зробити порівняльний функційний аналіз інтра- та інтерперсонального конфлікту.
5. Аналіз (сутнісно-функційний)конфліктної проблеми в соціумі.
6. Конфліктні інтереси.

7. Три виміри соціальної конфліктної проблеми.
8. Суть поняття конфліктогену. Типологія конфліктогенів. Аналіз конфліктогенів у соціальній роботі.
9. Стиль поведінки у конфліктній взаємодії. Проаналізувати сітку Кілменна-Томаса.
10. Проаналізувати суперечності у професійній діяльності соціального працівника на мікрорівні.
11. Проаналізувати суперечності у професійній діяльності ФСР на макрорівні.
12. Розробити алгоритм аналізу соціального конфлікту.
13. Розробити карту соціального конфлікту (за вибором).

Змістовий модуль 3. Технології управління конфліктами, їх запобігання та конструктивного вирішення. – 39/56 год.

1. Охарактеризувати системи позиційного ставлення «Батько», «Дорослий», «Дитина».
2. Визначити й охарактеризувати найбільш типові бар'єри професійного спілкування.
3. Окреслити основні шляхи подолання бар'єрів професійного спілкування
4. Здійснити порівняльний аналіз ухилення й пристосування.
5. Здійснити порівняльний аналіз ухилення й компромісу.
6. Здійснити порівняльний аналіз пристосування й компромісу.
7. Розробити критерії та алгоритм аналізу стилю поведінки у конфліктній взаємодії (за вибором).
8. Визначити рівень комунікабельності (тест В. Ряховського).
9. Проаналізувати структуру комунікативності соціального працівника.
10. Визначити провідні комунікативні якості сучасного соціального працівника.
11. Обґрунтування доцільності застосування конкретної моделі взаємодії з клієнтом (за вибором).
12. Алгоритм аналізу певної моделі взаємодії з клієнтом (за вибором).
13. Порівняльний аналіз прогнозованих результатів моделей професійної взаємодії (довільних двох за вибором).

7. Індивідуально-дослідне завдання (ІНДЗ)

Проаналізувати одну із моделей дослідження конфлікту (за вибором):

Модель № 1. Аналіз конфлікту за його структурою.

Модель № 2. Універсальна авторська схема понятійного опису конфлікту (А. Я. Анцупов, А. І. Шипілов).

Модель № 3. Діагностика конфлікту за його елементами (авторська робота Ю. Є. Растова).

Модель № 4. Аналіз конфлікту за фазами його перебігу (С. П. Никаноров, З. А. Кучкаров, А. Г. Коваль, А. В. Костюк, А. Н. Шульпекін).

Модель № 5. Формальна структура протиставлення сторін в юридичній сфері на семи рівнях (В. М. Кудрявцев).

Модель № 6. Понятійна схема дослідження соціального конфлікту (В. М. Шаленко).

Модель № 7. Картографія конфлікту (Х. Корнеліус, Ш. Фейр)

Модель № 8. Практичний аналіз конфлікту на приватних підприємствах (А. К. Зайцев).

Модель № 9. Аналітична схема дослідження міського громадянського конфлікту.

IV. Політика оцінювання

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання.

Для усвідомленого й системного засвоєння курсу необхідною є систематична навчально-пізнавальна робота студентів в усіх видах і формах її організації: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота.

Контроль успішності студентів здійснюється з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання.

Аудиторні заняття переважно проводяться у вигляді лекцій, найчастіше – проблемних

лекцій та лекцій-диспутів; практичних занять – з використанням інтерактивних методів: бесіда, дискусія, «асоціативний куш», проєктна діяльність та робота в малих групах.

На практичному занятті студенти презентують конкретну проблему, вчать дискутувати, аргументовано доводити свою точку зору; об'єктивно оцінювати власні знання й уміння, а також, як експерти – знання своїх колег-одногрупників.

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування на платформі Classroom.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою <https://ed.vnu.edu.ua/upload/docs/34/d57a3defea8df2754eb8599a0234845e.pdf>

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Обов'язковими є:

- 1) здача завдання по темі, передбаченій силабусом (11 практичних занять, на кожному занятті студент може отримати максимум 3 бали, у загальній кількості $11 \times 3 = 33$) і передбачає не лише володіння теоретичними знаннями з теорії соціального конфлікту, але й практичними конфліктологічними вміннями;
- 2) ІНДЗ - презентація розробленої авторської програми – картки конфлікту (за вибором студента) - (максимально 7 балів);
- 3) написання МКР (їх 3, після вивчення кожного з трьох змістових модулів), перша МКР оцінюється **20 балами**, друга МКР – **10 балів**, третя МКР – **30 балів**, тобто максимальна кількість - **60 балів**.

Відвідування практичних занять є обов'язковим. У форс-мажорних ситуаціях навчання може проходити також в он-лайн формі (за погодженням з деканатом).

Отримані сертифікати підвищення кваліфікації, участь у Вебінарах та ін., тема яких відповідає навчальній дисципліні зараховуються як: **6-15 год.** як виступ на 2 практичних; 15-30 год. як МКР відповідно до теми. Зарукування результатів формального, неформального та інформального навчання здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>.

Академічна доброчесність: виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

V. Підсумковий контроль

Іспит проводиться у вигляді тестування на платформі Classroom. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 30 запитань. Максимальна оцінка за іспит – **60 балів**.

Види тестових завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- із вибором декількох правильних відповідей;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Програма іспиту затверджується на засіданні кафедри.

Студент, який набрав більше 75 балів в результаті поточного та підсумкового контролю має право погодитись на оцінку під час іспиту. У разі складання іспиту бали підсумкового контролю

анульовуються. Якщо студент набирає менше 60 балів за результатами поточного контролю та іспиту, він складає іспит повторно. Складання та перескладання іспиту проводиться згідно розкладу.

Питання іспиту

1. Поняття соціального конфлікту в контексті соціальної роботи.
2. Сутність конфлікту як феноменального суспільного явища.
3. Причини конфлікту. Інцидент зіткнення. Конфліктна ситуація. Конфліктні інтереси. Сторони конфлікту. Суб'єкт, об'єкт конфлікту.
4. Мотивація конфлікту. Анатомія конфлікту. Фази конфлікту.
5. Класифікація конфліктів за кількістю учасників, за причинами, управлінським аспектом; за ступенем тривалості і напруженості; за напрямом комунікації.
6. Латентність і агресивність як найважливіші характеристики конфлікту.
7. Фіксування конфліктної проблеми.
8. Головні учасники конфлікту в соціальній роботі.
9. Порівняльний аналіз конфліктної ситуації та позицій учасників конфлікту в соціальній роботі.
10. Конфлікт у соціальній роботі.
11. Аналіз суперечностей у соціальній сфері .
12. Конфліктогени в соціальній сфері: цільові, змістові, корекції та контролю.
13. Комунікативні конфліктогени.
14. Характеристика бар'єрів у професійному спілкуванні.
15. Метод і сітка вибору стилю поведінки Томаса-Кілменна.
16. Характеристика головних стилів поведінки у конфлікті.
17. Шляхи вибору найефективнішого стилю спілкування у конфлікті.
18. Загальні принципи спілкування з "важкими" людьми.
19. Функція управління в конфлікті.
20. Методи управління конфліктом.
21. Роль соціального працівника в попередженні та конструктивному вирішенні конфліктів.
22. Кількісні та якісні рівні конфлікту.
23. Гострота проходження, сфери прояву конфлікту у соціальній роботі.
24. Рушійні сили конфліктів.
25. Критерії діагностики конфлікту. Ідентифікаційні та неідентифікаційні показники конфлікту.
26. Ознаки критерію складності (міри конфліктності).
27. Стадії внутрішньо особистісного конфлікту та його функції.
28. Життєві кризи особистості.
29. Міжособистісні конфлікти.
30. Типологія міжособистісних конфліктів.
31. Причини міжособистісних конфліктів у колективі та їх класифікація.
32. Стиль конкуренції та випадки, в яких він застосовується.
33. Стиль ухилення та рекомендації щодо його застосування.
34. Стиль пристосування та ситуації, в яких він найбільш ефективний.
35. Стиль співробітництва та його застосування.
36. Особливості застосування стилю компромісу.
37. Методика виключення безпідставності як засіб зняття конфлікту.
38. Заходи зняття конфліктної ситуації у процесі їх психодіагностики.
39. В. Вундт, З. Фрейд, С. Рубінштейн про психологію внутрішнього конфлікту.
40. Проблема довіри та шляхи її розв'язання.
41. Захист від "важких" у спілкуванні людей.

42. Шляхи припинення “важких” взаємовідносин, уникнення
43. Подолання страху і внутрішньої роздвоєності у конфліктній ситуації.
44. Розпізнавання страхів, визначення їх обґрунтованості.
45. Особливості застосування стилю компромісу.
46. Оцінка співвідношення влади. Визначення пріоритетів.
47. Визначення реальних проблем і інтересів, варіантів реакцій.
48. Використання набору стилів. Візуалізація. Планування можливостей.
49. Компроміс і співробітництво як два варіанти переговорів.
50. Рекомендації щодо застосування компромісу і співробітництва у переговорах.
51. Загальна модель ведення переговорів.
52. Загальні принципи з’ясування позицій.
53. Способи визначення прихованих потреб і інтересів. Висування альтернативних варіантів розв’язку проблеми.
54. Досягнення згоди по найкращих взаємовигідних рішеннях.
55. Базові елементи методу Р. Фішера та У. Юрі. Інтереси і позиції учасників переговорів та концентрація на них уваги.
56. Зміст прагматичних, комунікативних, легітимних порушень спілкування у латентній фазі конфлікту та рекомендації щодо їх виправлення.
57. Усунення порушень спілкування за аспектами деформації соціальної дії в агресивній фазі конфлікту.
58. Особливості уникнення порушень спілкування, їх зміст у батальній фазі конфлікту.
59. Приховані та хибні уявлення і превентивна стратегія уникнення неправильно мотивованих дій у конфлікті.
60. Проблема недостатнього спілкування та шляхи її розв’язання. Усунення проблеми неясності.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Розподіл балів для денної форми навчання

Поточний контроль (мах = 40 балів)											Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів	
Модуль 1											Модуль 2				
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3					ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11					
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3					
											7	20	10	30	100

Розподіл балів для заочної форми навчання

Поточний контроль (мах = 40 балів)											Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів	
Модуль 1											Модуль 2				
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3					ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3	
T 1	T2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T10	T11					
-	-	-	-	-	-	10	10	10	-	-	10	20	10	30	100

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Анцупов А. Я. Конфликтология: учебник для вузов. СПб: Питер, 2014. 503 с.
2. Анцупов А. Я. Конфликтология в схемах и комментариях: учеб. пособие / 2-е изд., перераб. СПб.: Питер, 2010. 565 с.
3. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 564 с.
4. Гуськов А. Я. Конфликтология: учеб. пособие. ПРОСПЕКТ, 2013. 176 с.
5. Дмитриев А. В. Конфликтология : учебное пособие. Москва : Альфа-М, 2013. 336 с.
6. Долинська Л. В. Психологія конфлікту : навч. посібн. Київ : Каравела, 2010. 304 с.
7. Иванова, О. А. Конфликтология в социальной работе : учебник и практикум для академического бакалавриата. Москва : Издательство Юрайт, 2015. 282 с.
8. Пірен М. І. Основи конфліктології. 2-ге вид. К., 2007. С. 40-54.
9. Прибутько П. М. Конфліктологія : навч. посібн. Київ : КНТ, 2010. 136 с.

Додаткова література

1. Дем'яненко Н.В., Ясько О.М. Аналіз наявних технологій профілактики та попередження трудових конфліктів на підприємстві кандидат економічних наук. *Економіка і суспільство*. 2018. Випуск 18. URL : http://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/52.pdf
2. Конфликтология: Хрестоматия / Составитель Н.И. Леонов. 2-е изд., стер. Москва : МПСИ; Воронеж: Изд-во НПЛ «МОДЭК», 2013. 304 с.
3. Свиридчук Н.П. Переговори та посередництво як способи вирішення юридичних конфліктів. *Вісник*. 2014. №4. С.70-75.
4. Шупта І.М. Причини конфліктів, що виникають в управлінському середовищі. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2013. Вип. 1(6). Т. 3. С. 264–271.

Інтернет-ресурси

1. www.nbuv.gov.ua
2. www.edu.yar.ru/russian/navigator/index.html